

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Факультет мистецтва та дизайну
Кафедра дизайну

ДОПУЩЕНО ДО ЗАХИСТУ
Протокол засідання кафедри дизайну
від «__» _____ 2020 року № __
Завідувач кафедри к.п.н., доцент

_____ Н.В. Дерев'яно

Пояснювальна записка

до бакалаврської роботи

«Проектування вітально-святкових листівок»

Виконала: студентка 4 курсу,
спеціальності 022 Дизайн
спеціалізації «Графічний дизайн»
Федурко Віра Іванівна

Наук. керівник:
кан. мист., доцент Світлична О.М.

Запоріжжя
2020

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ХОРТИЦЬКА
НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА АКАДЕМІЯ»
ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Факультет мистецтва та дизайну
Кафедра дизайну
Освітньо-професійна програма Графічний дизайн
Спеціальність 022 Дизайн

ЗАТВЕРДЖУЮ:
Зав. кафедри дизайну
Дерев'янку Н. В. _____
« ___ » _____ 20__ року

ЗАВДАННЯ НА БАКАЛАВРСЬКУ РОБОТУ

Федурко Віри Іванівни

1. Тема бакалаврської роботи «Проектування вітально-святкових листівок». Затверджена наказом по академії від 18.10.2019 № 206.
2. Термін здачі студентом бакалаврської роботи 14 червня 2020 року.
3. Вихідні дані бакалаврської роботи:
 - проєкт бакалаврської роботи;
 - робота в матеріалі (або оригінал-макет);
 - пояснювальна записка;
 - презентація до публічного захисту;
 - цифровий варіант бакалаврської роботи (проєкт, макет, записка, презентація).
4. Зміст пояснювальної записки: Завдання на проєкт. Реферат. Зміст. Вступ. Розділ 1. Теоретико-методологічні засади візуалізації вітально-святкових листівок: загальні відомості, історія розвитку вітально-святкових листівок, сучасні тенденції візуалізації вітально-святкових листівок, аналіз аналогів вітально-святкових листівок. Розділ 2. Комплексне художньо-проектне рішення вітально-святкових листівок, зміст та аргументація; проектування та практичне виконання серій вітально-святкових листівок; економічна частина виконання серії вітально-святкових листівок; заходи з безпеки життєдіяльності та протипожежної техніки в процесі проектування. Висновки. Список використаних джерел. Додатки.
5. Перелік електронного матеріалу: презентація (*презентація_Федурко.pptx*), цифровий варіант записки до бакалаврської роботи (*бакалавр_записка_Федурко..docx*).
6. Консультанти по бакалаврській роботі із зазначенням розділів роботи, що стосується їх:

Розділ	Консультант	Підпис, дата	
		Завдання видав	Завдання прийняв
Розділ 2			

7. Дата видачі завдання 15 квітня 2020 року.

Студентка _____ В.І. Федурко.

Керівник _____ канд. мист., доцент Світлична О.М.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ П/п	Назва етапів бакалаврської роботи (проєкту)	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Визначення теми, об'єкту дослідження, мети завдання, концепції вирішення. Збір аналогів, аналіз недоліків і позитивних рішень вітально-святкових листівок. Пошук концепції, перегляд та затвердження напряму художньо-графічного рішення майбутніх вітально-святкових листівок.	15.04.2020	
2	Графічні пошуки варіантів стилістики та кольорової гами вітально-святкових листівок. Концептуальні ескізи. Робота над 1-им розділом Пояснювальної записки. Затвердження концепції.	10.05.2020	
3	Робота над ілюстративним рядом, виконання початкових ескізів в техніці колажу, власних ілюстрацій та остаточний варіант в графіці у програмі Adobe Illustrator та Photoshop.	31.05.2020	
4	Виконання оригінал-макету вітально-святкових листівок, оформлення проєкту бакалаврської роботи та доопрацювання пояснювальної записки. Виконання презентації доповіді.	07.06.2020	
5	Попередній захист бакалаврської роботи. Допуск до захисту.	14.06.2020	

Розглянуто і схвалено кафедрою дизайну

Протокол № _____ від «_____» _____ 20____ р.

Завідувач кафедри дизайну _____ канд. мист. Дерев'яно Н.В.

Студент _____ В.І. Федурко.

Керівник бакалаврської роботи _____ канд. мист., доцент Світлична О.М.

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка 53 с., 1 табл., 31 рис., 36 джерел, 4 додатків.

Об'єкт дослідження: «Проектування вітально-святкових листівок»

Мета роботи: створити художній образ вітально-святкових листівок з використанням різних графічних методів, засобом поєднання колажу з графічними методами, створення власних ілюстрацій для різних серій вітально-святкових листівок.

Методи дослідження: методологічною основою при написанні роботи є загальнонаукові методи: дослідження специфіки поліграфічної продукції у вигляді вітально-святкової листівки; теоретичні методи: вирішення та основний концепт створення серії листівок; теоретичне моделювання; метод дизайн-проектування.

На основі сучасних вимог було сформовано дизайн концепцію серії вітально-святкових листівок. Пошук нових графічних методів для створення серій вітально-святкових листівок. Виконано пошукові та робочі ескізи.

У ході виконання дипломної роботи було досліджено літературні і цифрові джерела за темою, історію розвитку вітально-святкових листівок, розглянуто актуальність та сучасність вітально-святкових листівок, кожна з яких може охарактеризувати сукупність інтерактивних методів. Поєднуючи ручну роботу та оцифровуючи її за допомогою комп'ютерної техніки, вітально-святкова листівка набуває нового бачення, оригінального вирішення та унікальності, що актуалізує її та виводить на новий рівень сприйняття. Створення цілком різних серій вітально-святкових листівок, різними графічними методами.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ГРАФІЧНИЙ ДИЗАЙН, ЛИСТІВКА, СУЧАСНІСТЬ, СВЯТО, КОЛАЖ, ІЛЮСТРАЦІЇ, МОЛОДЬ, СЕРІЇ, ПРОФЕСІЇ, ДЕРЖАВА, АЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ, СОЛОДОЩІ ПОДІЯ, СВЯТКУВАННЯ, ПОДАРУНОК.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ВІТАЛЬНО-СВЯТКОВИХ ЛИСТІВОК	5
1.1. Загальні відомості, історія розвитку вітально-святкових листівок	5
1.2. Сучасні тенденції візуалізації вітально-святкових листівок	11
1.3. Аналіз аналогів вітально-святкових листівок	17
РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНЕ ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНЕ РІШЕННЯ ВІТАЛЬНО-СВЯТКОВИХ <u>ЛИСТІВОК</u>	23
2.1. Зміст та аргументація концепції вітально-святкових листівок.....	23
2.2. Проєктування та практичне виконання серій вітально-святкових листівок	26
2.3. Економічна частина виконання серій вітально-святкових листівок	28
2.4. Заходи з безпеки життєдіяльності та протипожежної техніки в процесі	30
ВИСНОВКИ	36
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	40
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність вітально-святкової листівки полягає в тому, що листівка, це не просто подарунок у графічній та словесній формі, це мистецтво, особливо якщо в ній присутні елементи ручної роботи. З розвитком поліграфії та комп'ютерних технологій листівка стала неодмінною частиною будь-якого свята, відзнаки, ознакою небайдужості однієї людини до іншої. З притаманною сучасній листівці тиражністю, вона дещо втратила ефект унікальності, але не втратила своєї суті – повідомлення про співучасть у події, що відбувається в житті людини.

Трендом сучасної творчості останнім часом стала ручна робота, але вона не дає змогу зробити продукцію тиражною, а будь-який дизайн має на увазі саме тираж і масовість продукції. Вітально-святкова листівка стає проміжним етапом між ручною роботою (вирізками, приклеївками, тканиною обробкою) та друкованою поліграфією, а тому має великий спектр для творчості. Поєднуючи ручну роботу та оцифровуючи її за допомогою комп'ютерної техніки, вітально-святкова листівка набуває нового бачення, оригінального вирішення та унікальності, що актуалізує її та виводить на новий рівень сприйняття.

Різні графічні методи передачі для створення різних за тематикою серії вітально-святкових листівок дають змогу на експерименти та нові ідеї для відтворення найрізноманітніших свят.

Метою даної роботи є розробка серії вітально-святкових листівок та їх комплексне художньо-проектне рішення.

Основними завданнями є:

- аналіз аналогів листівок, які стали натхненням до розробки нових концептів;
- дослідити специфіку поліграфічної продукції у вигляді вітально-святкової листівки, серії вітально-святкових листівок;

- вирішити вигляд та основний концепт створення серії листівок, розробити ескізи на основі ідеї поєднання ручної роботи та поліграфії;
- виконати оригінал-макети серії вітально-святкових листівок, розробити проект.
- нові ідеї для відтворення найрізноманітніших свят різними за тематикою та передачею графічних поєднань.

Вітально-святкова листівка стане добрим подарунком на будь-яке свято чи подію. А якщо вона є часткою цілої серії вітально-святкових листівок, то може стати добрим набутком колекціонером такої паперової творчості.

Структура. Бакалаврська робота складається з графічного проекту, оригінал-макетів з 5 (п'яти)серії вітально-святкових листівок по 7(сім шт.). Пояснювальна записка до бакалаврської роботи налічує 53 сторінки загального тексту, 1 таблиць, 31 рисунків, 36 інформаційних джерел, 4 додатка.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ВІЗУАЛІЗАЦІЇ ВІТАЛЬНО-СВЯТКОВОЇ ЛИСТІВКИ

1.1. Загальні відомості, історія розвитку вітально-святкової листівки

Одним з атрибутів будь-якого свята завжди були і залишаються вітальні листівки, слова в яких завжди дарують хороший настрій, додають життєвих сил і налаштовують на позитив. Листівка - це, яскрава, мальовнича картинка, покликана поліпшити настрій тієї людини, якій вона призначена. Раніше, кожна подарована листівка цінилася тим, що зроблена була власноруч, кожна людина у листівці намагалась виразити всі свої найщиріші почуття і емоції.

За частоті посилаються один одному листівок, соціологи і психологи судять про стан суспільства. Чим частіше люди дарують листівки, тим краще почувається людина. В останні десятиліття культура листівки початку повільно марніти, несподівано відродившись на новому рівні. Листівка стала перетворюватися в твір мистецтва, якщо не художника, то дизайнера.

За довгий термін існування листівки, її зовнішній вигляд, призначення неодноразово змінювалися. Так, в Японії, перші листівки були подвійними, тобто такими, які, строго кажучи, не вважаються листівками в сучасному сенсі слова. (Рис. 1.)

В Сполучених Штатах Америки перші листівки були випущені в 1893 році, і зовсім не призначалися для посилки поштою - їх продавали як сувенір. Найперша вітальна картка, яку зберігає Британський музей в Лондоні, датована XV століттям, тобто часом початку друкарства в Європі. (Рис. 2.)

На початку XIX століття в Англії стали користуватися вітальні картки, присвячені Великодню та Різдву. Не всі вони пересилалися поштою, але все-таки це були вже листівки, якщо під ними розуміти саме "відкриті листи". У 1795 році була випущена серія різдвяних листівок, виконана по малюнках

англійського художника Добсона. А через п'ять років їх вже відкрито продавали в магазинах разом з поштовим папером. Цікаво, що і сьогодні різдвяні та новорічні листівки користуються найбільшою популярністю серед всіх поштових карток. (Рис.3.) Художники використовували нескладні символи, зрозумілі для людей. З одного боку, такі картки ризикували б залишитися незатребуваними покупцями, що не влаштовувало видавців.

Найпоширеніший вид листівок - це вітальна листівка. Вона завжди поруч з нами. Зараз навіть важко уявити свято без вітальної листівки. День народження, весілля, перше вересня, Різдво, Великдень, Новий рік - у нашій країні дуже багато свят. Для кожного можна знайти вітальну листівку. Якщо немає свята, щоб просто нагадати про себе або навпаки дати зрозуміти, що не забули, вітальна листівка підходить для цього ідеально. Вітальна листівка так популярна, що на сьогоднішній день в обороті налічує понад 15 мільярдів штук на рік.

Більш дієву та оригінальну рекламу ніж листівка - важко собі уявити. Вона абсолютно не нав'язлива, що є її величезною перевагою над іншими видами реклами. По формату вони нічим не відрізняються від стандартної поштової картки.

Також листівки бувають серійними та ручної роботи. Листівка має властивості інших видань: листівка як рекламне видання може визначатися комплексом ознак, притаманних як образотворчому виданню, так й інформаційному. Комплектне видання листівок може бути ефективним навчальним або ефектним літературно-художнім виданням.

У свою чергу вітально-святкові листівки можна розділити на художні картки і фото-листівки. Фото-листівки відрізняються тим, що їх ілюстрації є фотографії. Раніше їх ще називали видовими. Фото-листівка відкриває величезні можливості для творчості. Поєднання мистецтва фотографії і дизайнерського оформлення дозволяє передати саме ті почуття, які хочеться висловити іншій людині.

Виробництво різдвяних листівок у ХХ ст. виявилось прибутковим бізнесом для багатьох канцелярських фірм. Дизайн поштових карток постійно розвивався зі зміною смаків і видавничих технологій. Світові війни породили випуск поштових вітально-святкових листівок з патріотичним змістом. У 1950 році, з'явилися малюнки відомих анімаційних персонажів. Водночас у продаж поступили картки із жартами. Протягом усієї історії різдвяної листівки залишились ностальгічні, сентиментальні.

На вітальних листівках традиційно містили сюжетне зображення або символічні мотиви свята — зірка, ясла зі святим немовлям на сні, ангели, пастушки, Йосип та волхви, а також тварини (віл, осел, вівці). Художники часто вводили елементи пейзажу, архітектури та різні побутові деталі.

Українські різдвяні листівки. Одним з перших художників, який працював над створенням українських листівок, був Осип Курилас. Частина його карток була підготовлена до зимових свят «Різдво», «Святий вечір», «Колядники».

Олена Кульчицька у своїх вітальних листівках «Різдво Христове», використовувала такі святкові символи, як фігурки янголів, дзвони та інші. В її орнаентах простежується популярний тоді стиль модерну.

Окрім різдвяних мотивів на них були зображені «Софія Київська», «Собор святого Юра», «Карпатські краєвиди».

Українська вітально-святкова листівка мусить бути конкурентоспроможною на світовому ринку. Тому що, необхідність практичного розвитку даної сфери обумовлена станом і темпом життя в сучасному світі, а також вихованням нового, сучасного, покоління та появи нових свят.

Можна зазначити, що за таких обставин українській листівці важко утверджуватися на видавничому ринку. Листівка має бути цікавою, яскравою, новітньою, сучасною, відповідати сучасному дизайну та стилю на сьогоднішній день. Натомість у більшості випадків маємо експлуатацію стандартного кола авторів та дизайнерів листівки.

Зображення дизайнерських малюнків на листівці вимагає від художника настільки ж великого напруження і відповідальності, які необхідні і в роботі над «дорослою» книгою. Однак різні можливості дорослих сприймати мову ілюстрацій листівки змушують дизайнера шукати той чи інший подібний лад зображень в листівці, шукати ті чи інші сюжети, композиційні побудови.

Для створення листівки можна користуватися будь-якою графічною технікою і прийомами сучасної поліграфії. Підходять фотографія, живопис, навіть елементи скульптури, оскільки сучасна поліграфія може використовувати рельєф на пластиці, фото-колажування, різні методи створення поздоровлень. Найголовніше листівка має зосередити на собі увагу глядача. Щоб мати можливість насолоджуватись багатьма іншими видами мистецтва, наприклад розуміти класичну музику або абстрактний живопис, людина має бути в гарному та позитивному настрої, яке дарує листівка. Сьогодні вітальна листівка – це не просто подарунок у графічній та словесній формі, це мистецтво, особливо якщо в ній присутні елементи ручної роботи.

Вітально-святкова листівка стане добрим подарунком на будь-яке свято чи подію. А якщо вона є часткою цілої серії вітально-святкових листівок, то може стати добрим набутком колекціонерів та поцінювачів такої паперової творчості.

Традиція дарувати подарунки близьким налічує тисячі років. Ніхто й не замислюється над тим, звідки виникла сама ідея вітальних листівок, відома тільки її поява. Це може бути справжнім витвором мистецтва (точніше, їх репродукції), або чимось веселим та навіть жартівливим. Чим частіше люди посилають листівки, тим більше приносять радість оточуючим. Останніми десятиліттями культура листівки почала повільно чахнути, але потім несподівано відродилась на новий рівень. Листівка стала перетворюватися на витвір мистецтва.

Таким чином можна зробити висновок, що вітально-святкова листівка займає важливе значення у житті сучасної людини. І якщо додати до неї щось нове, цікаве та незвичне, то вона може стати справжнім витвором мистецтва.

Одним з перших художників, який працював над створенням українських листівок, був Осип Курилас (1870–1951). Частина його карток була підготовлена до зимових свят («Різдво Христове», «Святий вечір», «Колядники»). Олена Кульчицька (1877–1967) у своїх вітальних листівках («Різдво Христове», «Вифлеємська зірка» та ін.) використовувала такі святкові символи, як фігурки янголів, дзвони та інші. В її орнаментах простежується популярний тоді стиль модерну.

Святослав Гординський підготував цикл «Українські колядки», кожна листівка якого вирізняється оригінальною орнаментацією, насиченістю рослинними та анімалістичними мотивами, оформленням геометричними формами. Антін Манастирський (1878–1969) для новорічних і різдвяних листівок використовував образ маленького хлопчика-козака, який у поштівці «Слава во вишніх Богу» разом з ангелами прославляє новонародженого Христа. Особливо виразною стала серія листівок львівського графіка Мирона Левицького.

Його твори «Різдво Христове», «Тріє царі несуть дари», «Коляда на Запорожжі», «Просфора в староукраїнській хаті» сповнені національним колоритом. У 1912–1913 роках у Львові видані різдвяні картки «Колядники», «В ніч під Різдво», «Святковий вечір» за ескізами українського живописця і графіка Ярослава Пстрака (1878–1916).

Мешканці Західної України до 1939 року відправляли один одному листівки польською мовою. Навіть, якщо вітання писали українською, адресу все одно вписували польською, оскільки в іншому випадку поштівка не доходила до пункту призначення.

Серед українських вітань довоєнної доби найпоширенішими були: «Веселих свят!», «З Рождеством Христовим!», «З Днем Рождества

Христового», «З нагоди Різдва Христового», «Найщиріші желання веселих свят та щасливого Нового Року», «Бажаю Панству Веселих Свят».[8]

Під час Другої світової війни в Галичині налагодили кустарний випуск українських різдвяних карток, які з огляду на військову годину значно поступалися якістю. Їх відтворювали на друкарських машинках, циклостилї або методом штампування. Часом підпільний художник на папері розфарбовував аквареллю візерунок чи простий малюнок і доповнював його вітальним текстом.

Культура листівки виявляється пов'язаної зі святковою культурою, культурою подорожей, культурою почуттів і іншими складовими культури повсякденності, а також ідеологією, яка визначає політичну культуру суспільства. Все це робить листівку важливим історичним свідомством, як тільки між її отриманням і вивченням виникає відчутна історична дистанція.

Онлайн вітальні листівки змінили ринок. Коли єдиним вибором була фізична карта, було менше різноманітність в вітальні листівки. Тепер, коли фізичні листівки повинні конкурувати з електронними листівками, призначені для користувача вітальні листівки стають все більш популярними - підкреслюючи унікальні аспекти фізичної карти, великі листівки з нестандартні конструкції здатні вражати людей, навіть якщо вони не мають ті ж інтерактивні функції, як електронні листівки. Електронні можуть містити що-небудь з музичних джінглів флеш-анімації для запису голосу відправника. Але вони не можуть зрівнятися з відчуттям гарного матеріалу, естетичною привабливістю досконалої каліграфії, або викликати радість отримувати хама листівку поштою. Хоча он-лайн карти змінили ринок, найбільша зміна, що вони викликали це підвищення курсу для фізичних листівок. Люди стають все більш обізнаними про хороший дизайн. Основні жанри, освоєння листівкою, - нагадування, вітання, поздоровлення, повідомлення про цікавий факт. Звідси різновиди листівок: видова для привітів зі свого міста чи подорожі; вітальна зі своїм набором свят;

просвітницька, що відтворює твори мистецтва, а також зображення, пов'язані з історичними подіями, предметами і персонами.

1.2. Сучасні тенденції візуалізації вітально-святкової листівки

Промисловість листівки уже давно стала стабільною, та тенденції вітальних листівок і кілька короткоживучих, але зростання призначених для користувача, змінюються. Нові провайдери користувальницьких вітальних листівок ростуть весь час, щоб доставити унікальні повідомлення листівкою клієнтам по всьому світу. Що стоїть за тенденцією нового дизайну для більшого попиту користувача листівок.

Малі інноваційні листівки компанії можуть більш швидко розширитися в призначені для користувача вітальні листівки. Багато великих, більш статичні вітальні листівки фірми не в змозі швидко реагувати на тенденції ринку, тому види листівок.

Безумовно, нічого поганого на стабільний попит, але він надав чудову можливість для творців призначених для користувача вітальних листівок, щоб почати продавати свої власні унікальні продукти. Якщо люди зацікавлені в пошуку листівки, кому вони віддають перевагу - великій компанії, яка може дати десяток версій, які не зовсім вірно по-іншому, або невелика компанія, яка може реагувати на потреби і отримати саме те, що хочеться.

Із зростанням інтернет-магазинів стало легше знайти оригінальні і незвичайні вітальні листівки. Вітальні листівки і раніше купуються через магазини і в інших традиційних місцях, але велика і зростаюча кількість листівок купують в Інтернеті.

Онлайн продавці користувальницьких листівок здатні ідеально задовольнити невеликий ринок замість недосконало обслуговуючи велику кількість споживачів. Це було спільною рисою багатьох сучасних

онлайн-підприємств, так що це був лише питання часу, перш ніж вона буде застосовуватися до користувальницькі вітальні листівки.

Онлайн вітальні листівки змінили ринок. Коли єдиним вибором була фізична карта, було менше різноманітність в вітальні листівки. Тепер, коли фізичні листівки повинні конкурувати з електронними листівками, призначені для користувача вітально-святкові листівки стають все більш популярними .

Підкреслюючи унікальні аспекти фізичної карти, великі листівки з нестандартні конструкції здатні вражати людей, навіть якщо вони не мають ті ж інтерактивні функції, як електронні листівки.

Електронні можуть містити що-небудь з музичних джінглів флеш-анімації для запису голосу відправника. Але вони не можуть зрівнятися з відчуттям гарного матеріалу, естетичною привабливістю досконалої каліграфії, або викликати радість отримувати хама листівку поштою. Хоча он-лайн карти змінили ринок, найбільша зміна, що вони викликали це підвищення курсу для фізичних листівок.

Люди стають все більш обізнаними про хороший дизайні. Зростання добре розроблених споживчих товарів, як iPod допоміг споживачам краще оцінити хороший дизайн. Призначені для користувача вітальні листівки часто демонструють більше новинок, ніж традиційні карти, так як вони індивідуально створених для конкретних потреб, а не призначені, щоб звернутися до широкої аудиторії.

Історія листівки переконує в тому, що, винайдена для економності поштових повідомлень, листівка дуже скоро ускладнюватиме свою семіотичну природу, знайшовши поряд зі словесними сторонами візуальну, і виявляється на перехресті найактуальніших тенденцій мистецтва.

Еволюція вітально-святкової листівки як форми письмової комунікації визначається не тільки можливостями техніки (друк, фотографія, тиражування), а й напрямками, в яких розвиваються елітарна естетика, поетична творчість, епістолярна культура і стиль епохи листівки.

Історія листівки дозволяє побачити і те, як витончена естетика модернізму, тиражуючи, перетворюється на кітч і виявляється в одному ряду з іншими предметами, наприклад, порцелянові слоники або лебеді на килимках.

Культура листівки виявляється пов'язаною зі святковою культурою, культурою подорожей, культурою почуттів і іншими складовими культури повсякденності, а також ідеологією, яка визначає політичну культуру суспільства. Все це робить листівку важливим історичним свідченням, як тільки між її отриманням і вивченням виникає відчутна історична дистанція.

Існування шкільного музею листівки представляється фактом вельми показовим і відрадним.

Жанровий репертуар листівки співвідноситься з репертуаром жанрів буденного спілкування, але не повторює його повністю, а відбирає найбільш значущі, що підлягають письмовій «чепурній» фіксації. Основні жанри, освоєння листівкою - нагадування, вітання, поздоровлення, повідомлення про цікавий факт, свято, подію, висловлення почуттів.

Звідси різновиди листівок: видова для привітів зі свого міста чи подорожі; вітальна зі своїм набором свят; просвітницька, що відтворює твори мистецтва, а також зображення, пов'язані з історичними подіями, предметами і персонами. В останні роки листівка освоює простору побутового гумору, співвідносячись з жанром жарти.

Відбір жанрів для листівки специфічний для країни і епохи. Так, у сучасній польській повсякденній культурі є листівки для подяки і вибачення, у нас же якщо хто і захоче подякувати або вибачитися за допомогою листівки, то йому доведеться пошукати якусь нейтральну, без спеціального надпису. Інакше кажучи, використовувати листівку для висловлення подяки або вибачення - індивідуальний мовний вчинок.

Сучасна листівка відійшла майже від усіх заданих їй поштовим союзом властивостей - відкритості і стандартного розміру, розмежування візуального

та вербального початку по різних сторонах аркуша, але зберегла одну якість – мініатюризації.

Вона являє собою епістолу в мініатюрі, мальовниче полотно в мініатюрі, плакат в мініатюрі, місто в мініатюрі. Саме це її якість робить листівку артефактом і культурним фактом особистої сфери людини, інтимного простору його спілкування з іншими і великий культурою. Найбільшу виразність і цінність в цьому відношенні набувають листівки, які не тиражовані, а приготовані відправником для єдиного адресата в одному екземплярі.

Але і віддрукована листівка несе в собі печатку єдності, оскільки відправник вибирає її з безлічі, думаючи про адресата, і створює власноруч текст, призначений тільки адресату. (Рис. 5.)

Симптоматично, що листівка як вид послання дуже швидко з'явилася і в Інтернеті. Сучасні технології дозволяють до її словесної та візуальної сторонам додати звукову, а зображення змусити рухатися.

Виходить, листівка як форма спілкування «переросла» рамки пошти і увійшла в сучасну комунікативну культуру, що робить її розгляд актуальним не тільки в ретроспективі, але і в перспективі вивчення культури повсякденності.

У повсякденному житті зустрічаються такі види листівок:

- Багаторазові листівки;
- Музична листівка;
- Електронні листівки;
- Hand - made листівки;
- 3D листівки;
- Відео-листівки;
- Мобільні листівки.

Також листівки бувають серійними та ручної роботи. Листівка інтегрує властивості інших видань: листівка як рекламне видання може визначатися

комплексом атрибутивних ознак, притаманних як образотворчому виданню, так й інформаційному.

Листівки можуть бути виконані з різних матеріалів: паперу, скла, металу, дерева, каменю, Вони можуть бути найрізноманітніших форм і різних розмірів. Крім того, існує безліч варіантів декорування. Їх можна прикрашати камінням і черепашками, пір'ям і стрічками, обв'язувати шпагатом, обшивати тканиною або хутром, обв'язувати гачком. (Рис. 6.)

Сьогоднішній попит листівок дуже різноманітний, але найчастіше листівки діляться на тематичні та загальні. Тематичні - це ті листівки, які можна продавати цілий рік «Вітаю», «Вибач», «Я тебе люблю», «Я за тобою сумую», «Видужуй», «З новосіллям».

Сезонні «З Новим роком», «З Різдвом», «З Великоднем» , «З 8 березня» (Рис. 7.)

Листівка знову, як і півтора століття тому, стала символом ввічливості і відкритості, позитивного погляду на світ. Листівка сьогодні - це сучасна форма спілкування, знак дружби, вираз симпатії в сучасному суспільстві, де не залишається часу на візити. Листівки купують, і будуть купувати, це один з небагатьох товарів, який містить високий рівень прибутковості.

Створення листівок традиційно вважається долею художників. Проте, сьогодні, завдяки комп'ютерним графічним програмами, для того щоб створювати привабливі листівки, зовсім не обов'язково вміти малювати. Щоб досягти хорошого рівня і домогтися успіху, необхідно постійно вчитися. Читати, вникати, вдивлятися, аналізувати, і постійно розвиватися. Тоді листівки будуть не просто шматочками картону, а справжніми витворами мистецтва, які дарують людям радість, настрої і оптимізм.

Наприклад, британський маркетолог Томі Харрісон пропонує художникам-студентам робити листівки з професійною тематикою, відтворення почуттів, традиційних свят використовуючи при оформленні національний або регіональний колорит з цікавою графікою мінімалізму.

Основними споживачами таких листівок, на його думку, стають гості країни, люди з цікавими та новими професіями сучасності, творча молодь.

Тому, відштовхуючись від різноманіття прогнозів сьогодення, можна чимало цікавих професій та свят показати у святково-вітальних листівках, які можуть бути популярними кожного місяця у році, включаючи в себе новизну виникнення тенденцій. (Рис. 8.)

Мінімалістичне рішення графіки на сьогоднішній день набуває широкого попиту у створенні святкової листівки на будь-яку тему, подію, свято. Шрифтова композиція та гра цікавих шрифтів теж мають велике значення та зацікавленість у споживачів. (Рис. 9.)

Вітально-святкова листівка стане добрим подарунком на будь-яке свято чи подію. А якщо вона є часткою цілої серії вітально-святкових листівок, то може стати добрим набутком колекціонерів та поцінювачам такої паперової творчості.

Традиція дарувати подарунки близьким налічує тисячі років. Ніхто й не замислюється над тим, звідки виникла сама ідея вітальних листівок, відома тільки її поява. Це може бути справжнім витвором мистецтва (точніше, їх репродукції), або чимось веселим та навіть жартівливим. Чим частіше люди посилають листівки, тим більше приносять радість оточуючим. Останніми десятиліттями культура листівки почала повільно чахнути, але потім несподівано відродилась на новий рівень. Листівка стала перетворюватися на витвір мистецтва.

Таким чином можна зробити висновок, що вітально-святкова листівка займає важливе значення у житті сучасної людини. І якщо додати до неї щось нове, цікаве та незвичне, то вона може стати справжнім витвором мистецтва.

Трендом сучасної творчості останнім часом стала ручна робота, але вона не дає змогу зробити продукцію тиражною, а будь-який дизайн має на увазі саме тираж і масовість продукції. Вітально-святкова листівка стає проміжним етапом між ручною роботою (вирізками, приклеюваннями, тканиною

обробкою) та друкованою поліграфією, а тому має великий спектр для творчості.

Поєднуючи ручну роботу та оцифровуючи її за допомогою комп'ютерної техніки, вітально-святкова листівка набуває нового бачення, оригінального вирішення та унікальності, що актуалізує її та виводить на новий рівень сприйняття.

1.3. Аналіз аналогів вітально-святкових листівок

Для того, щоб створити якісний дизайн листівки проводився аналіз аналогів. Були визначені позитивні і негативні сторони. Також аналіз аналогів допомагає у пошуку графічного і композиційного вирішення. В результаті буде досліджено особливості робіт попередників, які дозволять сформувані власні індивідуальні риси та підштовхнули на появу нової ідеї та власного стилю зображення листівок власним творчим методом.

Було проаналізовано сім аналогів, а саме їх стильове, композиційне, колористичне та шрифтове вирішення.

Було проаналізовано ряд вітально-святкових листівок на тему сучасних професій для першої серії листівок від якої потім я відштовхнулась у створенні наступних серій листівок.

Вітальна листівка із зображенням учених та видатних людей. (Рис. 10.)
«Листівка А.П. Чехов».

Дизайнер вітальної листівки створив цікаве поєднання професії адресата з ідеєю відтворення видатної людини та композитора, передаючи малюнком легкої акварельної графіки. З гумористичним поєднанням створення поздоровлення з днем народження та використавши, як нюанс листівки поширений вислав композитора.

Композиція листівки асиметрична, показана легкими мазками фарби, відтворюючи фон внутрішньої частини листівки та лицьову частину

портретом композитора. Використано всього декілька кольорів фарби на білому фоні листівки, а саме, колір м'яти та темно-лимонний кольори, які гармонійно зливаються з кольорами головного малюнку. Портрет зображений на лицьовій частині листівки, в центрі, поєднаний з легко читабельним шрифтом, яким відображується фраза.

Шрифт середнього розміру, контрастного з фоном кольору, чіткий і зрозумілий. Шрифт вдало поєднуються із зображенням та добре підібраний до стилю графіки.

Позитивні сторони: листівка оригінальна та цікава. Ідея вітальної листівки представлена в максимально зрозумілій та цікавій формі.

Для дизайну бакалаврської роботи слід використати принцип лаконізму та гармонійного поєднання, що визначають точність і швидкість сприйняття образу листівки.

Далі розглянемо (Рис. 11.) Листівка «Цирковий силач», яка підштовхнула до ідеї саме колажу, показати цікаві професії із частин предметів, що представляє собою іграшку зроблену з дерева на лицьовій стороні в нерухомому положенні, ще одне дуже цікаве рішення відображення професії циркового артиста за допомогою матеріалів ручної роботи, а саме деталі із дерева, які є дуже оригінальним ходом передачі образу.

Ідея полягає в тому, щоб розвинути уяву людини та відобразити життя у сценічній дії, яку виконує сам артист.

Іграшка-маріонетка має досить незвичну та складну конструкцію, і через що привертає увагу, і викликає цікавість. Вся конструкція складається з декількох елементів, що скріплюються між собою в деяких місцях за рахунок спеціального кріплення.

Сам образ представлений у вигляді циркового силача, що їде на моноциклі та водночас тримає у лівій руці кавун, а в правій гирю. Якщо покрутити колесо на якому їде цирковий силач то вся конструкція відразу приводиться в дію, а ноги іграшки починають рухатися.

Все це створює враження ніби персонаж оживає, і цирковий силач їде ареною цирку. Таким чином, дерев'яний персонаж циркового силача, взаємодії з фантазією людини та детальне передання професії незвичайним шляхом створення листівки.

Перше на що припадає увага це звичайно сам силач, а потім всю увагу глядача займає яскравий кавун, контрастних кольорів, який тримає в руці головний персонаж. Оскільки, іграшка складається з декількох елементів, то в ній присутні як головні так і другорядні елементи. Колесо, кавун, гиря-головні елементи, обличчя та тіло-другорядні.

У всій композиції присутня динаміка. Кожен елемент іграшки підкреслює та доповнює один одного. Складові частини конструкції виграють за рахунок різних але гармонійних фактур та контрастних кольорів. Загалом, рівновагу та єдність досягнуто за рахунок плавних та лаконічних форм, незвичних та різних фактур, контрастних кольорів. Кольорова гама повністю передає всю атмосферу руху та свята.

Наступний аналог(Рис. 12.) Листівка «День закоханих»

Поєднання поширеного та всім відомого свята День закоханих в поєднанні з фазами великих вчених минулого століття. Серія листівок в такому незвичайному поєднанні надихає та захоплює.

Композиція симетрична, в центрі листівки зображено фраза вченого, яка доносить саме поздоровлення в день свята закоханих, нижче розташоване фото ученого Альберта Єнштейна в маленькій формі круга. Під фото великим червоним шрифтом зображена надпис формули ученого , яка відображає фразу.

Фон листівки білий, з пунктирною рамкою червоного кольору. Мінімалістичне графічне рішення листівки притягує погляд глядача з зацікавленням та новизною в стилі відтворення оригінальності листівки .

Позитивні сторони: оригінальна листівка в поєднанні романтичного свята з образом науки методом цікавої графіки.

У своїй роботі над бакалаврським проектом слід звернути увагу на можливість використання у якості елементів дизайну, а також на безперечну ефективність для сприйняття роботи обраної тематики. Не слід також недооцінювати роль напису у створенні єдності сприйняття композиції.

Далі розглянемо (Рис. 13.) Вітально-святкова листівка на тему

«З Днем Архітектора!» видатного австрійського художника, дизайнера, архітектора ХХ століття Ф.Гундертвассера.

Приклад ще одного незвичайного та дивовижного відтворення святкової листівки таким оригінальним методом, як створення малюнку в дитячій графічній тематиці, яка не кожному дорослому може бути під силу.

Автор листівки зумів дивовижно передати діяльність професії, за допомогою зображень будинків, кольорових стін, дахів, незвичайної архітектури, яку може створити тільки талановитий архітектор.

На чорному фоні нічного міста зображені кольорові будинки, в хаотичному порядку, що дає композиції вільний рух поза рамки правил.

В центрі листівки в нижньому краї зображений надпис поздоровлення зі святом на зеленому несиметричному малюнку будинка.

Шрифт великий, чорного кольору у поєднанні з фоном листівки, що дає гармонічно відобразити малюнок та не відштовхнути погляд глядача.

Палітра використаних кольорів вдало поєднуються один з одним, а саме червоний, блакитний, жовтий, зелений, фіолетовий, рожевий, кольори, які має райдуга, що дає змогу підняти настрій та позитивно вплинути на внутрішній стан людини.

Незвичайне рішення показу архітектури дає змогу відтворити професію в одному малюнку таким чином, що не дививши на надпис можна швидко зрозуміти, що малюнок має тематику архітектури та її відображення цікавим графічним рішенням.

Розглянемо (Рис. 14.) Сувенір-іграшка «Лис», зроблена з дерева: а) вигляд іграшки на лицьовій стороні в нерухомому положенні; б) вигляд

іграшки-маріонетки на зворотній частині при приведенні в дію рухомих частин іграшки.

Ідея сувеніру полягає в тому, щоб поєднати незвичну стилізацію та водночас просту конструкцію, і завдяки цьому викликати зацікавленість у людини методом поєднання тканин.

До цільного корпусу іграшки, кріпляться окремі елементи: руки, ноги та хвіст. На лицьовій частині іграшки зображено лиса, який має незвичну стилізацію, його руки та ноги приводяться в дію якщо їх повернути в сторону. На зворотній частині іграшки, добре видно хвіст лиса, який також може рухатися. Зображений персонаж лиса, при русі ніби оживає та відбувається взаємодія між іграшкою та тканиною.

Композиція заснована на динаміці та симетрії. В ній є головні та другорядні елементи. Головні елементи: очі, руки та ноги. Другорядні елементи – ніс, вуха, хвіст. Виразність ідеї досягнуто за рахунок незвичної графічної стилізації. Всі елементи в композиції підкреслюють та доповнюють один одного.

Складові частини конструкції виграють за рахунок різноманітних фактур та незвичним графічним рішенням. Кольорова гама дерев'яної іграшки повністю відповідає задумці. Композиція досить цільна, рівновагу та єдність досягнуто за рахунок чітких та лаконічних форм, контрастних кольорів. Виразність ідеї досягнуто за рахунок контрасту та нюансу, кольорова гама повністю відповідає ідеї іграшки. Всі елементи іграшки відповідають святковому настрою.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що дерев'яна іграшка «Лис» виглядає досить лаконічно та цікаво, за рахунок незвичної але вдалої стилізації. Як нею користуватись досить зрозуміло та чітко.

Рис (Рис. 14.) Листівка-іграшка «Клоун», що представляє собою вітальну листівку-іграшку з картону: а) вигляд листівки-іграшки в нерухомому положенні; б) вигляд при приведенні в дію рухомих частин листівки-іграшки.

Ідея листівки полягає в тому, щоб привернути увагу людини шляхом поєднання звичайної вітальної листівки з іграшкою, що має максимально передати атмосферу свята показ професії в цікавій тематиці.

Іграшка складається з декількох елементів, що скріплюються між собою за рахунок спеціального кріплення. На передній частині листівки-іграшки зображено обличчя клоуна, у якого на голові знаходиться кучеряве волосся та капелюх.

На задній частині, знаходиться ярличок, що має надпис «потягни» для пояснення, потягнувши який вгору – очі клоуна починають плавно опускатися до низу, а якщо опустити ярлик вниз – то очі клоуна знову стануть розплющеними. Коли очі персонажу напівзакриті, то це створює уявлення ніби іграшка спить, а коли відкриті-іграшка виражає подив.

Таким чином, зображений на друкованому виданні персонаж клоуна, оживає та відбувається взаємодія між листівкою та людиною.

Композиція симетрична. Є головні та другорядні елементи. Головні елементи: очі, ніс, капелюх. Другорядні елементи – рот та волосся. Всі елементи в композиції підкреслюють та доповнюють один одного. Складові частини конструкції виграють за рахунок контрастного ефекту на білому фоні. Цілісність, рівновагу та єдність досягнуто за рахунок чітких та лаконічних форм, контрастних кольорів. Виразність ідеї досягнуто за рахунок контрасту та нюансу, кольорова гама повністю відповідає ідеї листівки-іграшки. Всі елементи вітальної листівки-іграшки відповідають святковому настрою.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що не дивлячись на деякі недоліки композиції, (наприклад, не досить міцна конструкція та матеріали, через що, іграшка може зламатися) листівка-іграшка виглядає цільно, інформація щодо користування розташована динамічно та доступно.

РОЗДІЛ 2. КОМПЛЕКСНЕ ХУДОЖНЬО-ПРОЄКТНЕ РІШЕННЯ ВІТАЛЬНО-СВЯТКОВОЇ ЛИСТІВКИ

2.1. Зміст та аргументація концепції

Традиція дарувати подарунки близьким налічує, мабуть, тисячі років. Ніхто й не замислюється над тим, звідки і як виникла ідея та традиція вітальних листівок, адже відома тільки перша її поява. Листівка - це, зазвичай, яскрава, мальовнича картинка, покликана поліпшити настрій людині, якій призначена. Це може бути справжнім витвором мистецтва (точніше, їх репродукції), або чимось веселим та навіть жартівливим. Чим частіше люди посилають листівки, тим більше приносять радість оточуючим. Останніми десятиліттями культура листівки почала повільно чахнути, але потім несподівано відродилась на новий рівень. Листівка стала перетворюватися на витвір мистецтва.

Основну концепцію створення серії вітально-святкових листівок було взято з ідеї вітати людину з подіями чи святами, які є державними, молодіжними святами, альтернативними та професійними, які зазвичай за календарем бувають вихідними. Для теми вітальних листівок серії професійних свят було обрані звичайні буденні професії, такі як: «День Фотографа», «День Перукаря», «День Археолога», «День Художника», « День Хіміка», « День Флориста». Кожна серія складається з 7 листівок. Було обрано назви свят по відсотку їх святкувань. Листівки с такими святами в тиражі зустрічаються доволі рідко, тому було обрано саме такі свята, адже на сьогоднішній день фотографія, перукарство, художня діяльність, яка поєднує в собі і напрямки в різних структурах дизайну, мають великий аспект

та популярність. В електронному форматі листівок на будь-які свята безліч, але з цікавим дизайном та новою передачею в графіці в тиражі мало або замовляють індивідуально.

Для кожної листівки окремо створювався колаж з шматочків різних тканин, які потім сканувалися та розміщалися на площі титульної сторони листівки. Крім того, на титульній стороні листівок додаються графічні елементи, які підкреслюють та врівноважують композицію, підкреслюючи предмет, який відтворює подію, свято, частину професії.

На внутрішньому розвороті листівок було вирішено розмістити дату події чи свята та місце для підпису листівки.

Фонові зображення було вирішено зробити з використанням кольорів, які використані в шматочках колажу.

Кольорове рішення для фону і шрифтів було обрано за допомогою колажу, який присутній у відтворенні листівок.

Для теми серії вітально-святкових листівок на молодіжні свята було обрано такі назви свят, як: «День студента», «День Туриста», «День здоров'я»,

«День ді-джея», «День танців», «День спілкування».

Кожна листівка відповідає певному місяцю, на який припадає обране свято. Це молодіжні свята, популярні в свята, але листівок на такі події в тиражному виді мало. Тому було обрано метод власної ілюстрації для створення листівок. Серія складається з 7 листівок. За головних героїв було обрано молодь дівчат та хлопців, які символізують саму молодь.

Фон для листівки білий, а самі малюнки листівки в кольоровій гаммі, які доречно вирізняються на білому фоні.

Оскільки підібралася досить цікава колекція різноманітних ідей для ілюстрацій, було вирішено їх обробити за допомогою комп'ютерних програм та використати для оформлення фонового зображення. Тому що ілюстрації з'являються, в першу чергу завдяки емоціям і, напевно, інтуїції, а вже потім завдяки мисленню, то і глядачу вони будуть передавати певне емоційне

збарвлення, створювати настрої, а вже потім наводити на якісь думки. Тому що всі ілюстрації різного типу, але одного формату і стилю, в якому виникає необхідність об'єднати їх єдиним дизайном в одне друковане видання.

Для серії альтернативних свят було обрано найтепліші свята людських почуттів та приємних емоцій а саме: «День Посмішки», «День Обіймів», «День Поцілунків», «День шопінгу», шопінг кожній людині дарує радість, «День Народження смайлика», схематичне зображення людського обличчя, яке подарувало на сьогодні великий набір електронних смайликів для спілкування в соціальних мережах, «День навушників», адже на сьогоднішній день вся молодь без навушників з дому не виходить.

Сама ідея передачі графіки у створенні серій була взята за основу мобільних додатків. Листівка, яка має вид екрана телефону, на якому зображене віконце додатка на певне свято за назвою, яка була вище сказаною.

Додаток в формі повідомлення, білого віконця, в якому схематично зображено саме свято. Нижче присутній шрифтовий блок, який відповідає формі віконця.

Фон світло-блакитного кольору, який відповідає кольору екрана телефону. Як ідея дуже цікава, адже на сьогоднішній день, все спілкування та зображення чи відтворення йде саме від смартфонів та гаджетів.

Для серії свят солодощів було обрано такі свята: «День Шоколаду», «День Торта», «День Мармеладу», «День Морозива», «День Печива», «День Цукерок». На такі нетрадиційні свята дуже мало листівок, тому була створена ідея створити цікаві листівки.

Надихнули роботі відомого художника Василя Кондинського, саме його стиль графіки дав поштовх на створення листівок. Кольорове рішення та композиція художника допомогли створити цікаві листівки.

Шрифт був підібраний до певного стилю, фон ніжно-білий, асиметрія в композиції.

Для створення листівок на державну тематику було обрано Державні свята: «День писемності та мови», «День Державного прапора України», «День державного герба України», «День Вишиванки», «День Соборності України», «День Незалежності України».

На створення листівок на українську тематику підштовхнула патріотичність та любов до країни та рідної землі. Більша частина українців відзначають українські свята, дотримуються традицій, цінують та поважають й вітають один одного. Символами для створення листівок було обрано вишиванку, яка була використана в кожній із 7 листівок; сонях, який символізує сонце та проміння незалежності, кольори державного прапора, блакитний та жовтий, які на фоні використовуються та на кожному символі певного свята.

2.2. Проектування та практичне виконання серії вітально-святкової листівки.

Для створення та дороблення вже створених ілюстрацій був обраний відомий растровий редактор компанії «Adobe» – «PhotoShop». Він дуже гнучкий, зручний та інтуїтивно зрозумілий і якнайкраще підходить для роботи з растровою графікою.

Ілюстрації для листівки, в більшості, спочатку малювалися в карандаші чи пензлем, а деякі – простим чорним фломастером. Потім вирізались шматочки різної тканини, кольорового паперу. Перед тим, як потрапити до графічного редактора, всі ілюстрації сканувались або фотографувались цифровим фотоапаратом.

Також використовувались фломастери палітри СМУК та фарби для принтера. Кольори не змішувалися, а використовувалися чисті або кольори з шматочків колажу. Є роботи, виконані з початку й до кінця на комп'ютері у растровому редакторі «Adob Illustrator».

Для створення та остаточного складання календаря був обраний векторний редактор «CorelDraw». В ньому є вбудований генератор листівки і

не виникає потреби використовувати інші сторонні програми. До того ж він добре, зручно, наочно працює зі шрифтами та на достатньому рівні підтримує растрову графіку, яка знадобиться для елементарного редагування ілюстрацій колажу.

Після детального аналізу колажу було розроблено композицію в площинах, це дає очам відпочивати. Перший варіант з написом назви свята за простим стилем і написом назви свята в центрі листівки під нахилом, тому що це дає краще привернути увагу до ілюстрації. Для використання у листівці був обраний самий типовий варіант сітки – компактний текстовий блок, близький до квадрату, із назвами свят зверху в рядок.

Спершу планувалось зробити листівку тільки в графічному варіанті, але це було б не цікаво. До колажу професійних свят додавались контурні зображення рук, щоб показати принцип того, що всі обрані професії, яким присвячені листівки, є професіями які потребують зусиль та роботи руками. Крім того, на титульній стороні листівок додаються графічні елементи, які підкреслюють та врівноважують композицію. Але ідею з зображенням рук було відхилено, тому що сам предмет вже відповідав певній професії.

Кольори фону кожної листівки зіставлені з кольоровою гамою колажу. У листівці витримана ця залежність, хоча кольори фону вирішено обирати ненасичені та значно темніші за тоном, для того, щоб покращити сприйняття білих літер написів свят.

Для написів і було випробувано декілька шрифтів, а саме: «Mauryssel Bold.», для професійних свят, «Brush Type» для державних свят, «Beast Impacted», для молодіжних та альтернативних свят.

Обрати саме ці шрифти було вирішено тому, що вони відносно добре читаються та найбільш відповідають стилю, в якому виконані ілюстрації колажу. В цих шрифтах дуже вирізняються та виділяються заголовні літери назви свята.

Це дало дуже цікавий результат і було вирішено залишити саме такі шрифти. До того ж, ці шрифти не дуже популярні і практично ніколи не

використовувалися іншими дизайнерами у своїх роботах та цілком підійшли для листівок різних серій.

2.3. Економічна частина виконання серій вітально-святкової листівки

Розглянемо собівартість виробу, який приведений в таблиці 1.

Таблиця 1

Калькуляція одиниці оригінал-макету вітально-святкової листівки

№ з/п	Матеріали	Вартість однієї одиниці (грн.)	Кількість одиниць	Загальна сума (грн.)
1	1 серія листівок Друк на А2 (крейдований матовий папір, щільністю 180 г/м2)	15	7	105
2	2 серія листівок Друк на А2 (крейдований матовий папір, щільністю 180 г/м2)	15	7	105
3	3 серія листівок Друк на А2 (крейдований матовий папір, щільністю 180 г/м2)	15	7	105
4	4 серія листівок Друк на А2 (крейдований матовий папір, щільністю 180 г/м2)	15	14	210
			Всього	525

2.4. Заходи з безпеки життєдіяльності та протипожежної техніки в процесі проєктування.

Зона, у якій встановлені робочий стіл з комп'ютером і стілець, має бути згідно з нормами виробничої санітарії СНиП 11-68-78 не менше 3 квадратних метрів. Як робочий стіл використовується комп'ютерний кутовий стіл з пеналом. На поверхні столу, окрім монітора, розташовуються: колонки для відтворення звуку (за потребою), клавіатура, миша і електричний світильник з енергоекономною компактною люмінесцентною лампою. Всі необхідні для роботи диски, література і канцелярське приладдя розташовуються в пеналі.

Перед столом встановлений офісний стілець, що обертається. Для зручності під столом встановлена підставка для ніг.

Згідно з інструкцією по експлуатації комп'ютера, монітор слід розташовувати так, щоб на поверхні екрану не було відблисків, тильною стороною до стіни приміщення для зменшення інтенсивності випромінювання. Відстань від очей до екрану монітора має бути не менше 50-60 см. Верхня кромка екрану повинна перебувати на одному рівні з очима.

Для виконання цієї умови використовуються спеціальні підставки під монітор. При роботі з комп'ютером згідно до «Інструкції з експлуатації комп'ютера» кожні 1,5-2 години необхідно влаштовувати технічну перерву

тривалістю 20-30 хвилин з виконанням елементарних фізичних вправ. Це сприятиме відпочинку очей, відновленню нормальної циркуляції крові в нижній половині тіла і емоційній розрядці. Оптимальна температура в робочих зонах згідно ДЕСТ 12.1.005-76 не має бути нижче 20 градусів і не вище за 23 градуси за Цельсієм. Відносна вологість повинна складати 60-40%. Швидкість руху повітря не більше 0,3м/сек. Продуктивність праці і самопочуття робітника багато в чому залежать від стану навколишнього середовища і перш за все від зміни температури, вологості, атмосферного руху, теплового випромінювання. Відповідно до вимог стандартів ССБТ

метеорологічні умови визначаються для робочої зони на висоті 2м над рівнем підлоги. Найбільш сприятливі умови, коли людина працездатна і відчуває себе добре: температура довколишнього повітря повинна перебувати в межах 18-22°C, відносна вологість повинна складати 40-60%, швидкість руху повітря 0,1-0,2м/с.

Для створення оптимальних умов праці на робочих місцях виробничої ділянки важливим є наявність раціональних систем вентиляції та кондиціонування повітря в приміщенні. Для ефективної роботи система вентиляції повинна відповідати наступним санітарно-гігієнічним і технічним вимогам: кількість повітря приточування повинна відповідати кількості того, що видаляється, приточні і витяжні системи в приміщенні мають бути правильно розміщені, системи вентиляції не повинні спричиняти переохолодження або перегрів, створювати на робочих місцях шум, що перевищує гранично допустимі рівні.

В зоні, де установлені робочий стіл з комп'ютером і стілець, суміщене освітлення. Природне освітлення забезпечується великими вікнами, а штучне – електричним світильником з енергоекономною компактною люмінесцентною лампою.

Організація раціонального освітлення робочих місць виробничої ділянки – одне з основних питань охорони праці.

Основна задача освітлення на виробництві – створення найкращих умов для праці з навантаженням на очі. Це завдання можливо вирішити лише освітлювальною системою, що відповідає наступним вимогам: освітленість на робочому місці повинна відповідати характеру зорової роботи, необхідно забезпечити достатньо рівномірний розподіл яскравості на робочій поверхні, а також в межах навколишнього простору. На робочій поверхні мають бути відсутні різкі тіні, у полі зору не має бути відблисків, величина освітленості має бути постійною. Всі елементи освітлювальних установок мають бути

довговічними, електро- і вогнебезпечними, установка має бути зручною і простою в експлуатації, відповідати вимогам естетики.

Для природного освітлення характерна висока розсіяність денного світла від небозводу, що дуже сприятливо для зорових умов роботи.

Природне освітлення в приміщеннях регламентується нормами СНиП П-4-79. У виробничому приміщенні необхідно передбачити штучне освітлення. Як джерела світла можуть бути використані газорозрядні лампи і лампи розжарювання. Штучне освітлення може бути загальним (рівномірним або локалізованим) і комбінованим (до загального додається місцеве). Застосування лише місцевого освітлення забороняється. Освітленість робочої поверхні, що створюється світильниками загального освітлення повинна складати 10%. Для загального освітлення в системі комбінованого рекомендується застосовувати газорозрядні лампи незалежно від типу джерела світла місцевого освітлення.

Працюючи над дипломним проектом, необхідно дотримуватися заходів з безпеки життєдіяльності та протипожежної безпеки.

Зона, в якій встановлені робочий стіл з комп'ютером і стілець, має бути згідно з нормами виробничої санітарії, СНиП 11-68-78 не менше 3 квадратних метрів. Як робочий стіл використовується комп'ютерний кутовий стіл з пеналом. На поверхні столу, окрім монітора, розташовуються: колонки для відтворення звуку (з потреби), клавіатура, миша і електричний світильник з енергоекономною компактною люмінесцентною лампою.

Всі необхідні для роботи диски, література і канцелярське приладдя розташовуються в пеналі. Перед столом встановлений офісний стілець, що обертається. Для зручності під столом встановлена підставка для ніг.

Згідно правилам експлуатації комп'ютера, монітор слід розташовувати так, щоб на поверхні екрану не було відблисків (перпендикулярно площині вікна), тильною стороною до стіни приміщення (для зменшення інтенсивності випромінювання). Відстань від очей до екрану монітора має

бути не менше 50 – 60 см. Верхня кромка екрану повинна перебувати на одному рівні з очима. Для виконання цієї умови використовуються спеціальні підставки під монітор.

Для захисту свого здоров'я дизайнер повинен дотримуватися наступних норм і правил. При роботі з комп'ютером згідно «Керівництва по експлуатації комп'ютера» кожні 1,5 – 2 години необхідно влаштовувати технологічну перерву тривалістю 20 – 30 хвилин з виконанням елементарних фізичних вправ. Це сприятиме відпочинку очей, відновленню нормальної циркуляції крові в нижній половині тіла і емоційній розрядці.

Заходи по забезпеченню виробничої санітарії та гігієни праці.

Оптимальна температура в робочих зонах згідно ГОСТ 12.1.005-76 не має бути нижче 20 градусів і не вище за 23 градуси за Цельсієм. Відносна вологість повітря повинна складати 60 – 40%. Швидкість руху повітря не більше 0,3 м/сек.

Продуктивність праці і самопочуття дизайнера багато в чому залежать від стану навколишнього середовища і, перш за все, від зміни температури, вологості, атмосферного руху, теплового випромінювання.

Відповідно до вимог стандартів ССБТ метеорологічні умови визначаються для робочої зони на висоті 2м над рівнем підлоги .

Для створення оптимальних умов праці (зони комфорту) на робочих місцях виробничої ділянки важливим заходом з'являється устрій раціональних систем вентиляції і кондиціонування повітря в приміщенні. Основна задача вентиляції – забезпечення чистоти повітря і заданих метеорологічних умов у виробничих приміщеннях. За допомогою вентиляції видаляється забруднене або нагріте повітря з приміщення і подається свіже.

Для ефективної роботи система вентиляції повинна задовольняти наступним санітарно-гігієнічним і технічним вимогам:

– кількість повітря приточування повинна відповідати кількості того, що видаляється (різниця між ними має бути мінімальною);

– системи приточні і витяжні в приміщенні мають бути правильно розміщені; свіже повітря необхідно подавати в ті частини приміщення, де кількість шкідливих виділень мінімальна (або взагалі немає);

– системи вентиляції не повинні спричиняти переохолодження або перегрів тих, що працюють і створювати на робочих місцях шум, що перевищує гранично допустимі рівні; вони мають бути електро-, вогне- і вибухобезпечні, прості за устроєм, надійні в експлуатації і ефективні.

Природна вентиляція створює необхідний повітрообмін за рахунок різниці щільності теплого повітря, що знаходиться усередині приміщення, і холоднішого зовні, а також внаслідок вітру.

Освітлення робочих місць.

В зоні, де установлені робочий стіл з комп'ютером і стілець, суміщене освітлення. Природне освітлення забезпечується великими вікнами, а штучне – електричним світильником з енергоекономною компактною люмінесцентною лампою.

Організація раціонального освітлення робочих місць виробничої ділянки – одне з основних питань охорони праці. При незадовільному освітленні різко знижується продуктивність праці, можливі нещасні випадки, поява короткозорості, швидка стомлюваність.

ВИСНОВКИ

Під час розробки дипломного проекту робота була розділена на декілька етапів. На першому етапі було розглянуто історію виникнення листівок.

В ході дослідження вітально-святкової листівки було проаналізовано художньо-естетичні та технологічні аспекти листівки на прикладі відібраних аналогів, відзначено їхні позитивні та негативні сторони.

Наступним етапом був ескізний пошук стилю та композиційного рішення листівок. Зроблено висновок, що макет дизайну повинен відповідати тематиці роботи. Відзначено доречні композиційні прийоми та кольорові рішення, що мають бути застосовані у розроблюваному дипломному проекті.

На основі варіантів можливого композиційного, графічного та пластичного рішення, втілених у ряді пошукових ескізів, було визначено принципи, прийоми та техніки, що будуть застосовані при розробці остаточного варіанту дизайну вітально-святкової листівки методом колажу.

Досліджено стан та сучасні напрями розвитку цієї області та поліграфічної продукції.

Виявлено перспективні стилістичні напрямки і візуальні прийоми у сучасному дизайні. У роботі було застосовано сучасні тенденції, такі як використання в якості головних ілюстративних елементів фотографій ескізів свого колажу, котрі оброблялись у графічному редакторі «Adobe Illustrator» та «CorelDraw», застосування для втілення стилю та серійності.

Розроблено оригінал-макети чотирьох серії вітально-святкової листівки, яка дозволяє привітати людину з державними святами, молодіжними, альтернативними та присвяченими певним професіям.

Листівка розроблена за всіма вимогами та законами побудови композиції. В ній присутня новизна через нестандартний підхід до вирішення теми та стилю передачі ідеї.

Мета проекту досягнута, тобто отриманий результат відповідає сучасним вимогам до листівок та представляє оригінальні авторські роботи, розробка серії вітально-святкових листівок та їх комплексне художньо-проектне рішення.

Поєднуючи ручну роботу та оцифровуючи її за допомогою комп'ютерної техніки, вітально-святкова листівка набуває нового бачення, оригінального вирішення та унікальності, що актуалізує її та виводить на новий рівень сприйняття.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Даниленко В.Я. Дизайн України у світовому контексті художньопроектної культури: В. Даниленко; Монографія. Харків: ХДАДМ; Колорит, 2005. 244 с.
2. Ковешникова Н.А. Дизайн: история и теория. – С.-Пб: Омега-Л, 2009. – 224 с.
3. Лесняк В. И. Модернистские и постмодернистские шрифты. Харків: Колорит, 2006. 148 с.
4. Дегтярев А.Р. Изобразительные средства рекламы: Слово, композиция, стиль, цвет. – Москва: Фаир-Пресс, 2006. – 256 с.
5. Назайкин А.Н. Иллюстрирование рекламы. – Москва: Эксмо, 2004. – 480 с.
6. Яцюк О. Основы графического дизайна на базе компьютерных технологий. – С.-Пб: БХВ-Петербург, 2004. – 240 с.
7. Жуков Н. В. Опис листівки– Луцьк. 2002 – 2003. 150 с.
8. Карпенко В. О. Дивовижний світ / Володимир Карпенко — Вінниця: Вид—во Вінницького унів—ту, 2007—130 с. .
9. Картка Словник української мови в 11 т. — К. : Наукова думка, 1970—1980. С 230 с.
10. Листівка // Словник української мови : в 11 т. — К. : Наукова думка, 1970—1980.
11. Пономаренко А. В. Довідник цікавих фактів та корисних знань. Київ. 2013-2017. 235 с.
12. Сова О. В. Листівка .Словник української мови в 11 т. — К. : Наукова думка, 1970—1980.225 с..Шило А. В. Вітальні листівки — Хмельницьк 2012.
13. Шнур К. Г. Наказ Державного комітету України з промислової безпеки від 26.03.2010 350 с.
14. Яруцкий Л. Мариупольские храмы. Вгору 1991. С 215 с.
15. Володомонов Н.В., Открытка: прошлое, настоящее будущее. М., 1987.

16. Доброклонский М.В., Чубова А.П., История искусства зарубежных стран. М., 1981.
17. Ермолаева-Томина Л.Б. Креативность как реализация потенциальных возможностей человека. М., 2001.
18. Иттен Иоханес. Мистецтво форми. М., 2001.
19. Канатченко М.Т., Национальные праздники. М., 2006.
20. Михайлів С.М., Основи дизайну. М., 2002.
21. Нестеренко О.І., Кратка енциклопедія дизайну. М., 1994.
22. Ю. Паркер Р., «Как сделать красиво на бумаге», Символ-плюс 2006 И.
23. Павловская Е., «Дизайн рекламы: поколение NEXT», СПб., 2004.
24. Сарабьянов Д.А., Автономова Н. В., Василий Кандинский. М., 1994.
25. Скамаранга В.П., «Фирменный стиль в гостеприимстве», СПб., 2005.
26. Семенов В.Б., «Товарный знак: Битва со смыслами: Технологии создания откриток», СПб., 2005.
27. Фрилинг Г., Ауэр К., Человек-Цвет-Пространство. М., 1973.
28. Українськ листівка. Листівка поштова та авторська. Електронне джерело: <http://www.ukrreferat.com/index.php?referat=44351>
29. Листівка і історія її походження. Електронне джерело: <http://daktu.info/cikav-istorr/2617-kalendar-i-istoriya-jogo-poxidzhennya.html>
30. Історія листівки давньоримський календар, юліанський календар, григоріанський календар. Електронне джерело: <http://www.history.vn.ua/article1/lutiw.html>
31. Как: Журнал о графическом дизайне. – точка доступа: www.kak.ru
32. Фішка: Завод реклами. – точка доступа: <http://fishka-plus.com.ua/blog/elementy-firmovogo-stylju.html>
33. Вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. –Режим доступа:<https://uk.wikipedia.org/wiki>

34 Журнал «Дикий світ» [Електронний ресурс]. –Режим
доступа:<http://wildwildworld.net.ua/articles/enot-samyi-milyi-khishchnik>.

35. Журнал «Обзор» [Електронний ресурс]. –Режим доступа:
<https://www.obozrevatel.com/ukr/lady/baby/04238-12-prichin-chomu-kozhna-ditina-mae-rosti-z-sobakoyu.htm>.

36 Журнал «UkrAnimals».[Електронний ресурс]. –Режим доступа:
<http://ukranimals.ru/pitannja-vidpovid/38339-chomu-ljudi-ljubljat-kishok.html>.

1.1. Загальні відомості, історія розвитку вітально-святкової листівки

Рис. 1.

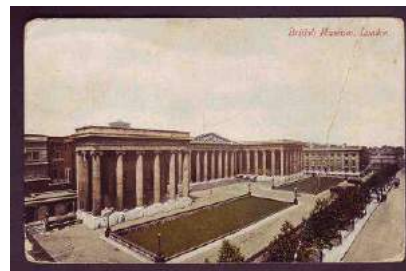

Рис. 2.

Рис. 3.

1.2. Сучасні тенденції візуалізації вітально-святкової листівки

Рис. 5.

Рис. 7.

Рис. 6.

Рис. 8.

Рис. 9.

1.3. Аналіз аналогів вітально-святкових листівок

Рис. 10. «Листівка А.П. Чехов»

Рис. 11. Листівка «Цирковий силач»

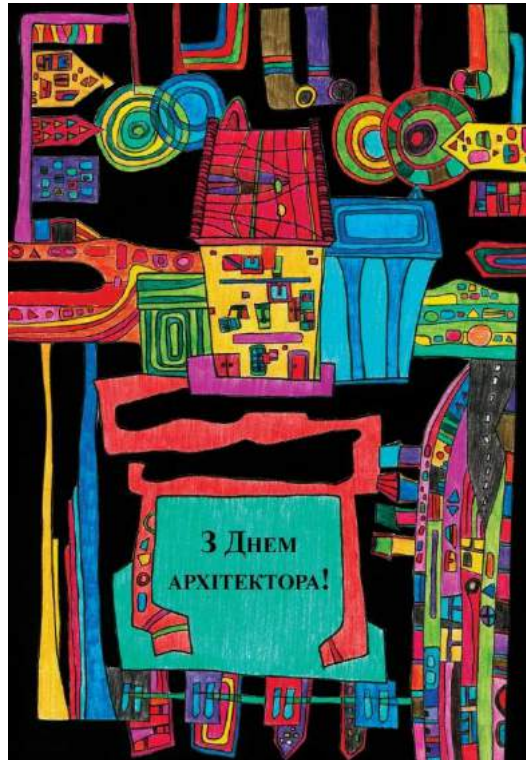

Рис. 12. Вітально-святкова листівка на тему «3 Днем Архітектора!»

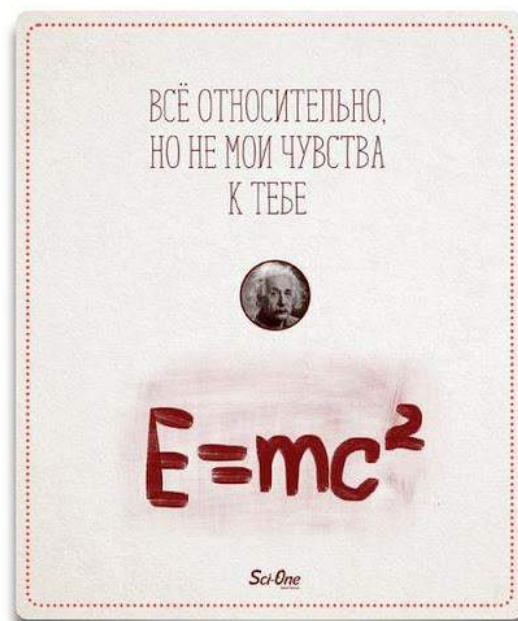

Рис. 13. Листівка «День закоханих»

Рис. 14. Сувенір-іграшка «Лис»,

Рис. 15. Листівка-іграшка «Клоун»,

Початкові ідеї та ескізи

Рис. 16.

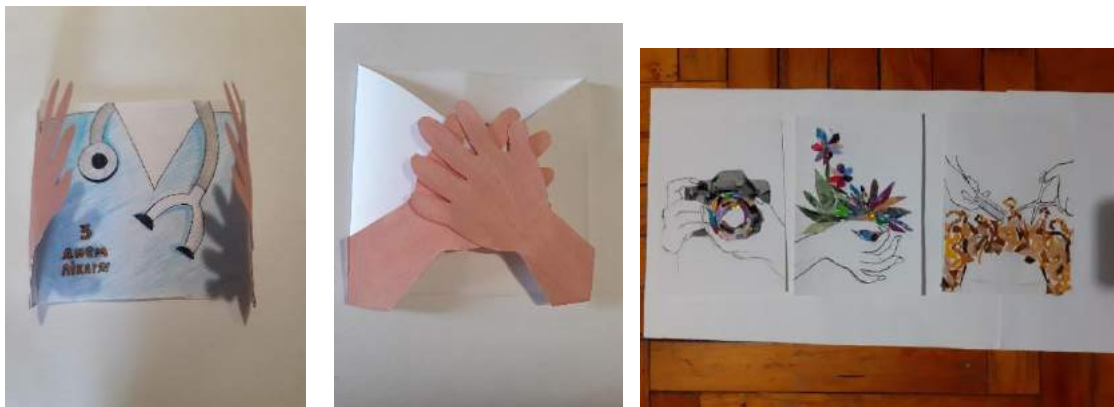

Рис. 17.

Початкові ідеї та ескізи професійних свят

Рис. 18.

Початковий проєкт серії на професійні свята

Рис. 19.

Остаточний варіант серії на професійні свята

Рис. 20.

Початкові ідеї та ескізи на молодіжні свята

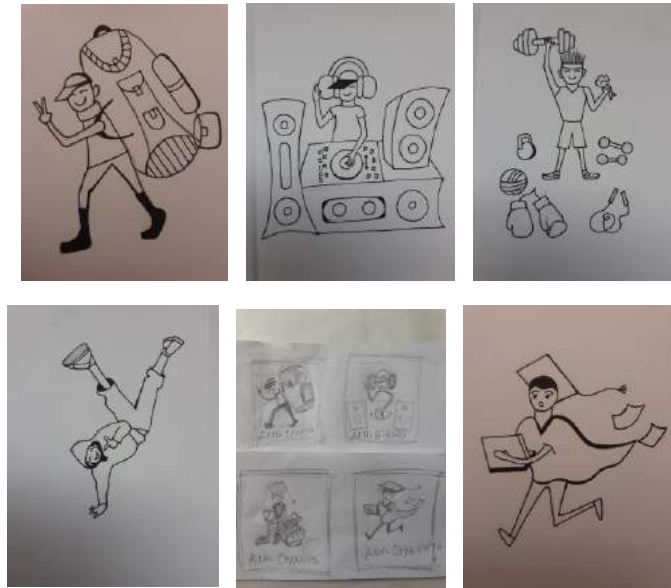

Рис. 21.

Ескізи в цифровому форматі молодіжних свят

Рис. 22.

Остаточний варіант серії на молодіжні свята

Рис. 23.

Початкові ескізи на серію солодких свят

Рис. 24.

Остаточний варіант серії на солодкі свята

Рис. 25.

Початкові ескізи на серію альтернативних свят

Рис. 26.

Початкові ескізи на серію альтернативних свят

Рис. 27.

Остаточний варіант серії на альтернативні свята

Рис. 28.

Початкові ескізи на серію державних свят

Рис. 29.

Остаточний варіант серії на державні свята

Рис. 30.

Проект на тему: «Проектування вітально-святкових листівок»

Рис. 31.